DIN VIAȚA RAIOANELOR ȘI ORAȘELOR REPUBLICII

TIGHINA

Orașul trăiește cu aceleași evenimente, care predomină astăzi în societate. Se muncește insistent în unele colective, dar asupra rezultatelor se răsfrîng problemele economiei noastre bolnave. Dat fiind faptul că orașul e politizat la maximum, a scăzut disciplina muncii, sporește criminalitatea, sînt înregistrate cazuri de șantaj. În pofida acestor împrejurări, mai mult sau mai puțin plăcute, la maternitatea din Tighina se nasc copii, medicii luptă pentru viața mamelor și a pruncilor. Vă propunem cîteva crîmpeie din viața acestui oraș basarabean cu specificul și problemele sale.

ECONOMIE

O NOUA STAȚIE TELEFONICĂ

pentru zece mii de numere a fost dată în exploatare zilele acestea în cartierul «Solnecinii». Dacă pînă acum de serviciul telefonic beneficiau doar 4000 de cetățeni din acest raion al orașului, apoi acum numărul lor a crescut de 2,5 ori. Odată cu încheierea lucrărilor de conectare a numerelor tuturor abonaților va dispărea și rîndul în zona amintită la acest serviciu mult solicitat de oameni.

TEHNOLOGIA FIRMEI «PIRIN»

de confecționare a încălțămintei din Bulgaria a fost împrumutată la sfîrșitul anului trecut de către colectivul fabricii «Răscoala din Bender». Pînă acum au fost produse 25 mii perechi de cizme, pantofi și sandalete extramoderne pentru dame, care călțăminte din Tighina? Va fi ea oare în cantitate suficientă pe rafturile magazinelor? Dacă anul 1990 colectivul de muncă l-a încheiat cu succes — a produs 4 milioane 36 mii de perechi de încălțăminte, planul fiind de 3 milioane 640 mii, apoi pentru 1991 au fost încheiate

ECOU

DEȘEURILE—SURSĂ DE COMBUSTIBIL

În ultimul timp în presa republicană tot mai frecvent apare problema deșeurilor — atît a celor industriale, cît și a celor menajere. După cum relatează dl I. Stoleru în ziarul «Moldova Suverană» din 10 ianuarie 1991, în republică anual se produc circa 4,7 milioane tone de deșeuri. Aceasta-i o cifră impunătoare. În prezent în țările industrial-dezvoltate anual se formează o tonă de deșeuri pe cap de locuitor. Indiscutabil, o parte din aceste deșeuri se poate evita. Sîntem pedeplin de acord cu dl Stoleru că este necesar a micșora cantitatea deșeurilor și a ameliora cultura colectării și depozitării lor, iar pentru aceasta trebuie aplicate diferite măsuri, inclusiv represive. Însă noi intenționăm să atragem atenția asupra altui aspect al acestei probleme.

Componenții principali ai deșeurilor sînt de proveniență organică și deci ele pot fi considerate drept combustibil. Cele 4,7 milioane tone de deșeuri sînt echivalente cu circa 1,5 milioane tone de combustibil convențional. Utilizarea lor ne-ar permite să micșorăm cu 10 la sută cantitatea de combustibil adus de noi din Donbas, Tiumen și din alte părți.

rii se practică încă de la începutul secolului curent. Parisul 50 la sută este alimentat cu apă fierbinte pe seama gunoiului menajer. În mare parte această problemă este rezolvată în Germania, în federația Ceho-Slovacă. Se întreprinde cîte ceva în această privință și în U.R.S.S.

Înainte de a fi utilizate pentru obținerea energiei, de obicei deșeurile sînt supuse operațiilor de extragere sau selectare a metalelor, sticlei, în unele cazuri a hîrtiei, maselor plastice ș. a. Aceste operații la uzinele de prelucrare a deșeurilor se execută automatizat. Materialele obținute, care uneori alcătuiesc pînă la o treime din masa deșeurilor, sînt vîndute ca materie primă la fabricile și uzinele respective. În cazul, cînd în masa inițială este ponderabilă cota deșeurilor de construcție, ele se separă pentru a înlesni organizarea procesului de ardere.

Există trei căi de obținere a energiei din deșeurile industriale și menajere: arderea, piroliza și prelucrarea biologică.

Organizarea procesului de ardere este întrucîtva mai complicată. De aceea arderea se efectuează în focare speciale, uneori fiind întreținută

rol. Sînt răspîndite serii de cazane cu focare care consumă de la 30 kg pînă la 15 și chiar 25 tone de deșeuri pe oră, producînd apă caldă sau pînă la 57 tone de aburi cu presiunea de 30 bari și temperatura 380°C. Cazanele de mare putere se instalează la uzinele de tratare a deșeurilor, care includ secții de recepție și păstrare a deșeurilor, utilaj de selectare a lor, cazane, instalații de curățire a gazelor, utilaj de captare și eliminare a cenușii și zgurii. Cazanele mai mici pot fi instalate la centrale termice (cazangerii) de cartier sau de uzină. La unele întreprinderi pentru arderea cantităților neînsemnate de deșeuri pot fi modificate cazane obișnuite cu combustibili solizi, iar în cazuri separate — și lichizi.

Piroliza reprezintă descompunerea substanțelor organice sub acțiunea temperaturilor înalte în lipsa oxigenului. În rezultatul procesului se obține gaz carburant de o mare putere calorică.

Prelucrarea biologică constă în tratarea deșeurilor cu apă în care se introduc microorganisme și substanțe chimice speciale. Gazul biologic obținut este compus la 70—90 procente din metan. Gazul bio-

țiile capitale integrate în acest caz sînt de 2—3 ori mai mari decît la arderea simplă a deșeurilor. Cenușa și zgura obținute pot fi folosite ca materiale de construcție.

E de menționat că arderea deșeurilor distruge practic toate substanțele toxice de proveniență organică. Instalațiile existente de curățire a fumului permit să fie captate nu numai particulele de cenușă volatilă, metalele toxice, dar și gazele nocive ca oxizii de sulf, nitrici etc. Deci uzinele de prelucrare a deșeurilor în lumea civilizată au și funcția de obiective ecologice. În același timp noi îi înțelegem pe locuitorii satului Volintiri, raionul Ștefan Vodă, care se opun construcției unei astfel de uzine. (Vezi articolul dlui S. Zaveriuha «Homo ecologus», «Glasul» din 29 noiembrie 1990).

De obicei, la noi foarte des efectul obținut la construcția diferitelor obiecte este opus celui așteptat. Și totuși uzinele și instalațiile de tratare a deșeurilor trebuie construite la noi în republică. Altfel nu mai avem mult pînă vom pretr-o gunoiște.

face acest plaiu înfloritor în-

COMUN

despre consfătuirea rep comitetelor și comisiilor Sov ale republicilor în problem și folosirii rațională a resurs

În zilele de 20—21 februarie a avut loc la Chișinău consfătuirea ordinară a reprezentanților comitetelor și comisiilor Sovietelor Supreme ale republicilor în problemele ecologiei și folosirii raționale a resurselor naturale. La lucrările consfătuirii au luat parte reprezentanți ai Sovietelor Supreme ale Republicii Azerbaidjan, R.S.S. Bieloruse, R.S.S. Kazahe, R.S.S. Moldova, R.S.F.S.R. cu reprezentanți ai Republicii Bașcortastan, R.S.S. Calmîce, R.A.S.S. Carele, R.S.S. Mari, R.S.S. Ciuvașe, R.S.S. Ucrainene, U.R.S.S. Au asistat în calitate de observatori reprezentanți ai Consiliilor Supreme ale republicilor Gruzia, Letonia, Lituania și Estonia. La lucrările consfătuirii au participat reprezentanți ai Guvernului U.R.S.S.

Consfătuirea a examinat propunerile formulate de Sovietele Supreme ale republicilor